

Rbd. i Mulet, som om jeg ved mine Udtryk havde fornærmet den dømmende Myndighed eller Domstolenes Hellighed (Hør!).

With: Summa appellabilis, eller, for at tale Dansk, indfranket Ret til at appellere, er uden Tvivl indført i Lovgivningen for at hindre trættestjære Personer fra at trække deres Modstandere igennem alle Instantsfer. Det er altsaa efter mine Begreber mere i Faveur af den fattige end den rige Mand, end omvendt; thi de rige Folk kunde nok for Fornøielse Skyld trættes med deres Modstandere, men det er sandelig den Fattige ikke istand til. Dette gjælder om summa appellabilis i det Hele, og jeg skal derfor tvivle meget paa, at det var i den fattige Mandes velforstaede Interesse, om disse Indfrankninger i at appellere bleve ophavede, men langt urimeligere forekommer det mig, at ville ophæve den for enkelte Sager og lade den staae for de øvrige. Jeg maa i den Henseende henholde mig til, hvad den ærede Drdfører (Bregendahl) og den 6te kjøbenhavnske Rigsdagsmand (Mourier) alt har anført, og for at det kunde blive slaaende, hvor galt det vilde være, at Forsamlingen gif ind paa Minoritetens Forslag, skal jeg anføre nogle Exempler. Jeg sætter saaledes, at en fattig Tjenestekarl har Løn tilgode hos sin Herre, og at Lønnen ikke er 10 Rbd., men kun 8 Rbd., synes det da at være i Overensstemmelse med Retfærdigheden, naar Tjenestekarlen ikke kan appellere, at faa hans Huusbonde, som blev dømt til at betale 8 Rbd. i Løn, skulde kunne udsætte Betalingen ved at indanke Sagen til Overretten og saaledes kunne tvinge sin fattige Tjenestekarl til at gjøre bekestelige Reiser enten til Kjøbenhavn eller til Viborg, og sætte flere Penge til, end hele Sagen er værd? Lad os derfor vogte os for at gaae ind derpaa. En endnu større Urimelighed kan tænkes at ville fremkomme. Der er saaledes en Dagleier og en Skomager, som have Penge tilgode hos een og samme Mand; Dagleieren har gravet Grøfter, og Skomageren har syet et Par Støvler, ingen af disse Mænd har 10 Rbd. tilgode, men kun 7 Rbd.; skal nu, vi forudsætte, at begge to have Ret, skal nu Skomageren kunne faae sin Dom erequeret, medens Dagleieren derimod maa vente, indtil han veed, om hans

Bederpart vil appellere eller ikke, og denne kan jo udsætte det i 6 Uger, og indtil den Tid maa han vente; dette forekommer mig at være en stor Urimelighed. Disse faa Exempler troer jeg ville tilstrækkeligt kunne overbevise de Mænd, som have talt for Uendlingsforslaget, om, at, naar de ville gjøre noget Godt for den Fattige, saa skulde de stemme mod Forslaget.

F. Jespersen: De Exempler, som den sidste Taler har anført, betyde, naar man seer dem nærmere, enten overmaade lidet eller efter min Mening slet Intet. De betyde ialtsald intet andet, end at det maaskee kunde være hensigtsmæssigt, at man indførte en Retspleie, hvorefter alle smaa Gjældsager af hvilken som helst Natur skulde behandles paa en og samme Maade; et saadant Forslag kunde maaskee være hensigtsmæssigt, men det foreligger ikke her. Det er aldeles vist, at naar man antager det Uendlingsforslag, som er stillet under Nr. 7, saa opstaaer der en Forskjel mellem Politisager og ordinaire Retsager; men denne Forskjel er fuldkommen velbegrundet i disse Sagers Natur; det er velbegrundet deri, at de ordinaire Retsager behandles af Parterne selv, og der tilveiebringes i Almindelighed intet andet Beviis end de; Parterne selv sørge for; enhver skal i dem iagttage sit eget Lary, men i Politisager skal Dommeren selv sørge for at oplyse Sagen. Han har derfor, naar det er en ulovkyndig Part han har for sig, saa at sige fuldkommen Hals og Haand over Sagen, og ikke alene over Dommen, men over den hele Behandling af Sagen, over det Udseende, som enhver Bidneforsel, enhver Documentation af hvilken som helst Art vil faae. Han fører til Protokollen, saaledes som Sagen stiller sig for ham, og, er det et Menneffe, som er indfranket, saa er det ikke vist, at han træffer Personens rigtige Mening, uden at Bedkommende er istand til, at see, at hans Mening er bleven forseilet. Det er derfor aldeles rigtigt, at man ophæver Reglen om summa appellabilis for Politiretternes Bedkommende, om man end ikke under nærværende Sag vilde eller kunde gjøre det for ordinaire Retsager. Den ærede Drdfører har sagt, at man havde ogsaa Modpartens Interesse at see hen til, og det var især denne Tanke, han byggede paa; jeg vil i den An-